

تحلیل حوادث شغلی و علل بروز آن بین کارکنان بیمارستانهای منتخب دانشگاه علوم پزشکی ایران در سال ۱۳۹۳

زهره محمودی^۱، روح اله کلهر^۲، محمد ذکریا کیایی^۳، سهیلا غلامی^۴، فاطمه قراقیه^{۵*}

^۱ کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

^۲ استادیار، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

^۳ مربی، گروه مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

^۴ کارشناس ارشد مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

^۵ دانشجوی کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی درمانی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین

چکیده

مقدمه و هدف: آگاهی از میزان و علل بروز حوادث شغلی می تواند در برنامه ریزی برای یافتن راهکارهای کاهش بروز خطرات و در نتیجه ی آن افزایش بهره وری کارکنان موثر باشد. پژوهش حاضر با هدف بررسی میزان و علل حوادث شغلی در بیمارستانهای منتخب دانشگاه علوم پزشکی ایران به انجام رسید.

روش اجرا: در این پژوهش که از نوع توصیفی _ تحلیلی می باشد، جامعه مطالعه را کارکنان کلینیکی و پاراکلینیکی ۵ بیمارستان منتخب دانشگاه علوم پزشکی ایران تشکیل دادند. کارکنان از طریق روش نمونه گیری تصادفی چند مرحله ای با استفاده از جدول مورگان به تعداد ۳۱۷ نفر وارد پژوهش شدند. ابزار جمع آوری داده ها ۲ پرسشنامه ی میزان حوادث شغلی، علل حوادث شغلی کارکنان بود که روایی و پایایی آن تأیید شد. تجزیه و تحلیل داده ها به کمک نرم افزار آماری SPSS و به کمک آمار توصیفی و آزمون های آماری ناپارامتریک ضریب همبستگی کرامر، ضریب همبستگی توافق C(کای دو) به انجام رسید.

یافته ها: با توجه به نتایج، مشخص شد مولفه ی تماس پوستی با خون یا سایر مایعات بالاترین فراوانی و خستگی و شیفت های طولانی بیشترین علت بروز حوادث شغلی را در بین پاسخ دهندگان داشت. بررسی نتایج همبستگی جنسیت و فراوانی حوادث شغلی نشان داد که بریدگی با اشیاء تیز و نوکدار، شکسته شدن ظروف یا لام های نمونه، پریدن جسم خارجی در چشم، لغزیدن و زمین خوردن رابطه مثبت و معنی داری با جنسیت داشتند. فراوانی حوادث شغلی در زنان نسبت به مردان بیشتر است. تنها مولفه کمردرد ترومایی در حین تغییر دادن وضعیت بیمار رابطه مثبت و معنی داری با سابقه کار پاسخ دهندگان داشت. تماس پوستی با

خون یا سایر مایعات بدن و ضرب دیدگی بر اثر سقوط اشیا سنگین روی قسمتی از بدن رابطه منفی و معنی داری با نوبت کاری داشتند. ($p < 0/05$)

نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاکی از اتفاق افتادن مکرر حوادث می باشد که این امر لزوم توجه به این موارد حادثه خیز و برنامه ریزی برای پیشگیری از وقوع مجدد آن ها را ضروری می نماید. بنابراین با مدیریت حوادث شغلی و پیشگیری از وقوع حوادث پیشگیری نمود.

کلیدواژه: حوادث شغلی، کارکنان، بیمارستان، علوم پزشکی ایران